Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodologia historii sztuki II , PG_00167446		
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	4.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Milena Woźniak-Koch	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Milena Woźniak-Koch	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	70.0	102

Cel przedmiotu	
	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z metodologią historii sztuki oraz z historią badań nad sztuką. Wykład przedstawia znaczenie poglądów teoretycznych dla historii rozwoju samej dyscypliny jak i całokształtu badań nad sztuką. Ma też na podstawie analiz wybranych tekstów ilustrować zastosowanie omawianych narzędzi intelektualnych i ukazać interdyscyplinarny charakter historii sztuki poprzez wskazanie relacji pomiędzy badaniami nad sztuką a innymi dyscyplinami humanistyki.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTSZMU2_U04] Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów dzieł sztuki i innych wytworów kultury, stosując oryginalne podejścia, uwzględniając nowe osiągnięcia humanistyki w celu określenia znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca badanego obiektu w procesie historyczno-kulturowym	K_U04 Potrafi przeprowadzić krytyczną analize i interpretacje różnych rodzajow dzieła sztuki i innych wytworów kultury stosując oryginalne podejścia , uwzględniające nowe osiagniecia humanistyki wcelu określeia znaczeń oddizalywania społecznego oraz miejsca badanego obiektu w procesie historyczno- -kulturowym	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_W03] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu powiązania historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi, co umożliwia integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych	K_W03 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu powiązania historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi, co umożliwia integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_U03] Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki	K_U03 Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_K01] Ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności warsztatowych, wykazuje gotowość do dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, jak też kompetencji personalnych, społecznych, zawodowych	K_K01 Ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności warsztatowych, wykazuje gotowość do dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, jak też kompetencji personalnych, społecznych, zawodowych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[HISTSZMU2_U02] Pozyskuje, weryfikuje, analizuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk humanistycznych i pokrewnych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych i zasoby internetu przydatne w badaniach zagadnień związanych z naukami o sztuce	K_U02 Pozyskuje, weryfikuje, analizuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk humanistycznych i pokrewnych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne, bazy danych i zasoby internetu przydatne w badaniach zagadnień związanych z naukami o sztuce	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_W06] Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych	K_W06 Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_U01] Potrafi prawidłowo dobierać źródła, poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka sztuki oraz efektywnie selekcjonować informacje pozaźródłowe w celu rozwiązywania sformułowanego przez siebie lub innych zadania	K_U01 otrafi prawidłowo dobierać źródła, poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka sztuki oraz efektywnie selekcjonować informacje pozaźródłowe w celu rozwiązywania sformułowanego przez siebie lub innych zadania	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_K02] Uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, jest gotów zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	K_K02 Uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, jest gotów zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[HISTSZMU2_K06] Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	K_K06 Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTSZMU2_W01] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologii, teorii i metodologii nauk o sztuce	K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologiii i metodologii nauk o sztuce	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_W04] Zna główne kierunki rozwoju i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie historii sztuki	K_W04 Zna główne kierunki rozwoju i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie metodologii historii sztuki.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTSZMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki	K_W05 Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Program stanowi chronologiczną kontynuację problematyki poruszonej w pierwszym semestrze i obejmuje współczesne metody historii sztuki (od końca XX wieku po najaktualniejsze) ujęte w szerokim kontekście historii kultury. Szczególny nacisk zostanie położony na omówienie rozwoju badań feministycznych w sztukach wizualnych oraz na wpływ najistotniejszych nurtów współczesnej humanistyki na badania nad sztuką (m.in. zwrot narratologiczny, zwrot ku rzeczom, zwrot performatywny, historia mówiona i nurt archiwistyki społecznej). Ważnym problemem poruszonym w ramach zajęć będzie kwestia recepcji nowych nurtów metodologicznych przez polską historię sztuki (m.in. Piotr Piotrowski i horyzontalna historia sztuki, dorobek eseistyczny Marii Poprzęckiej). Zagadnienia dotyczące współczesnych postaw metodologicznych obecnych w dyskursie międzynarodowym i polskim omówione zostaną w szerokim kontekście interdyscyplinarnym, w układzie raisonne, w oparciu o analizę wybranych tekstów teoretycznych.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiadomości z zakresu ogolnej wiedzy o kulturze i naukach humanstyczych na poziomie studiów licencjackich.		
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin pisemny	51.0%	90.0%
	Obecność	75.0%	10.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bal Mieke, *Narratologia. Wprowadzenie do teorii narracji*, Kraków 2012. Barthes Roland, *Światło obrazu. Uwagi o fotografii*, Kraków 2008. Belting Hans, *Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie*, Kraków 2012. Burzyńska Anna, *Kariera narracji. O zwrocie narratywistycznym w humanistyce*, Teksty Drugie, 1-2 (2004), s. 43-64. Domańska Ewa, *Humanistyka nie-antropocentryczna a studia nad rzeczami*, Kultura Współczesna 2008, nr 3, s. 9-21. Filipkowski Piotr, Kałwa Dobrochna, *Polifonia historii mówionej,* Wrocławski Rocznik Historii Mówionej, Wrocław 2018, s. 9-19. Głowiński Michał (red.), *Narratologia*, Gdańsk 2004. Jakubowska Agata, *Na marginesach lustra. Ciało kobiece w pracach polskich artystek*, Kraków 2004. Jakubowska Agata, "Feministyczne interwencje Griseldy Pollock", *Rocznik Historii Sztuki* 29 (2004), s. 25-48. *Jakubowska Agata, Portret wielokrotny dzieła Aliny Szapocznikow*, Poznań 2008. Jakubowska Agata, *Sztuka i emancypacja kobiet w socjalistycznej Polsce. Przypadek Marii Pinińskiej-Bereś*, Warszawa 2022. Jakubowska Agata, *W stronę rewizjonistycznej historii sztuki feministycznej w Polsce*, Rocznik Historii Sztuki, 2022, XLVII, s. 145-161. Jarząbek Marcin, *Podręcznik do historii mówionej*, Warszawa 2024. Kopytoff Igor, *Kulturowa biografia rzeczy utowarowienie jako proces*, tłum. E. Klekot, w: M. Kempny, E. Nowicka (red.), *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej*, Warszawa 2003, s. 249-274. Kowalewski Jacek, Piasek Wojciech, Śliwa Magdalena, (red.), *Rzeczy i ludzie. Humanistyka wobec materialności*, Olsztyn 2008. Krajewski M., *Są w życiu rzeczy. Szkice z socjologii przedmiotów*, Warszawa 2013. Latour Bruno, *Polityka natury: nauki wkraczają do demokracji*, tłum. A. Czarnacka, Warszawa 2009. Latour Bruno, *Splatając na nowo to, co społeczne. Wprowadzenie do teorii aktora-sieci*, tłum. A. Derra, K. Arbiszewski, Kraków 2010. Latour Bruno, *When Things Strike Back: A Possible Contribution of Science Studies to the Social Studies*, The British Journal of Sociology 2000, nr 1, s. 107-123. Lévi-Strauss Claude, *Antropologia strukturalna*, Warszawa 1970 (II

		wyd. 2000). Nochlin Linda, *Dlaczego nie było wielkich artystek?*, Sopot 2023. *Perspektywy współczesnej historii sztuki. Antologia przekładów "Artium Quaestiones"*, red.: Piotrowski Piotr , Suchocki Wojciech, Juszkiewicz Piotr, Poznań 2009. Piotrowski Piotr, *Znaczenia modernizmu. W stronę historii sztuki polskiej po 1945 roku*, Poznań 1999. Piotrowski Piotr, *Awangarda w cieniu Jałty. Sztuka w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1945-1989*, Poznań 2005. Piotrowski Piotr, *Writing Central European Art History. Patterns Traveling Lecture Set*, Vienna 2008. Piotrowski Piotr, *Muzeum krytyczne*, Poznań 2011. Pollock Griselda, *Vision and Difference: Feminism, Femininity and the Histories of Art* (część 1: Feminist interventions in the histories of art: an introduction, część 3: Modernity and the spaces of femininity), Routledge Classics, 2003. Pollock Griselda, Parker Rozsika, *Dawne mistrzynie. Kobiety, sztuka i ideologia,* Sopot 2025. Poprzęcka Maria (red. Jan Białostocki), *Kuźnia: mit, alegoria, symbol*, Warszawa 1972. Poprzęcka Maria, *Czas wyobrażony. O sposobach opowiadania w polskim malarstwie XIX w.*, Warszawa 1986. Poprzęcka Maria, *Akademizm*, Warszawa 1989. Poprzęcka Maria, *Inne obrazy. Oko, widzenie, sztuka. Od Albertiego do Duchampa*, Gdańsk 2008. Poprzęcka Maria, *Uczta bogiń. Kobiety, sztuka i życie*, Warszawa 2012. Poprzęcka Maria, *Impas. Opór, utrata, niemoc, sztuka*, Gdańsk 2019. Poprzęcka Maria, *Śmierć przed obrazem. O sztuce, starości i znikaniu*, Gdańsk 2024. Portelli Alessandro, *Co stanowi o odmienności historii mówionej*, *ibid*, s. 23-38. Propp Władimir, *Morfologia bajki*, Warszawa 1976. Sosnowska Joanna, *Poza kanonem. Sztuka polskich artystek 1880-1939*, Warszawa 2003.

	Uzupełniająca lista lektur	Bryson Norman, Dyskurs, figura, Artium Quaestiones" XIX, 2008, s. 300-333 ra, Artium Quaestiones" XIX, 2008, s. 300-333 Bryl Mariusz, Suwerenność dyscypliny. Krytyczna historia sztuki od 1970 roku, Poznań 2008. Francastel Pierre, Socjologia sztuki: metoda czy problematyka, [w:], Twórczość malarska a społeczeństwo, Warszawa 1973, s.11-3. Białostocki Jan, Posłanie Aby Warburga: Historia sztuki czy historia kultury, [w:] Refleksje i syntezy ze świata sztuki. Cykl drugi, Warszawa 1987. Białostocki Jan, Historia sztuki wśród nauk humanistycznych, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1980.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Feminizm a sztuka. Zwrot ku rzeczom a postrzeganie materialności w badaniach nad sztuką. Historia mówiona i archiwistyka społeczna w badaniach nad sztuką współczesną.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.